

ኢትዮጵያ፡- የተቃዋሚ አባላት ከእስር ይለቀቁ

ከ 200 በላይ የሚሆኑ የኦሮሞ ብሔር አባላት የጅምላ እስር ፖለቲካዊ ምክንያት ያለው ይመስላል።

(ለንደን፣ መጋቢት 28 ቀን 2003 ዓ.ም)- የኢትዮጵያ መንግስት በጅምላ እስር ተይዘው ከስ ሳይመሰረትባቸው በቁጥጥር ስር የሚገኙትን የተቃዋሚ ፓርቲ አባላት የሆኑ የኦሮሞ ብሔር ተወላጆች በአስቸኳይ ከእስር መፍታት አለበት ሲል ሂዩማን ራይትስ ምች አስታወቀ።

በመጋቢት ወር 2003 ዓ.ም የኢትዮጵያ መንግስት ባለስልጣናት የፖለቲካ መነሻ ያላቸው የሚመስሉ ተከታታይ እስሮችን በመፈጸም ከሁለት መቶ በላይ የሚሆኑ የኦሮሞ ተወላጅ ኢትዮጵያውያንን በቁጥጥር ስር አውለዋል። መጋቢት 21 ቀን 2003 ዓ.ም መንግስት ኢትዮጵያ ውስጥ እንዳይንቀሳቀስ የታገደው የታጣቂው ቡድን የኦሮሞ ነፃነት ግንባር አባላት ናቸው ያላቸውን 121 ሰዎች ከስ ሳይመሰረትባቸው በቁጥጥር ስር ውለው እንደሚገኙ ያረጋገጠ ሲሆን በእነዚህ 121 ሰዎች ላይ ማስረጃ እስኪያሰጥበት ድረስ በቁጥጥር ስር ለማቆየት የሚያስችለው የፍርድ ቤት ትዕዛዝ ማግኘቱንም ለጋዜጠኞች አስታውቋል።

“የኢትዮጵያ መንግስት ቀድሞ ይጠቀምበት ወደነበረውና ‘መጀመሪያ ማሰር፣ከዚያም መጠየቅ’ ወደሚለው ስልቱ የተመለሰ ይመስላል” ያሉት በሂዩማን ራይትስ ምች የአፍሪካ ምክትል ዳይሬክተር የሆኑት ሮና ፔሊጋል “ተአማኒነት ያለው ከስ የማይመሰርቱ ከሆነ የኢትዮጵያ ባለስልጣናት በቁጥጥር ስር የሚገኙትን የተቃዋሚ አባላት የሆኑ የኦሮሞ ተወላጆች በአስቸኳይ መፍታት አለባቸው።” ብለዋል።

የኢትዮጵያ ዓለማቀፍ አጋሮችም መንግስት በቁጥጥር ስር ባዋላቸው ሰዎች ላይ ተአማኒነት ያለው ከስ መመስረት የማይችል ከሆነ ከእስር ሊለቃቸው የሚገባ መሆኑን በመግለጽ ግፊት ማድረግ አለባቸው በማለት ሂዩማን ራይትስ ምች ገልጿል።

ከመጋቢት 3 እስከ መጋቢት 5 ባሉት ቀናት ውስጥ በተለያዩ የኦሮሚያ ክልል ወረዳዎች ሰፋ ያሉ ከበባዎችን በማካሄድ ባለስልጣናቱ የኦሮሞ ሕዝብ ኮንግረስ (አሕኮ) አባላት የሆኑ 40 ሰዎችን በቁጥጥር ስር አውለዋል። ከታሰሩት መካከልም ለረጅም ጊዜ በፓርቲ አመራርነት ያገለገሉና በ 2002 ዓ.ም በተካሄደው የክልልና የፓርላማ ምርጫ ዕጩ ተወዳዳሪ የነበሩ ብዙ ሰዎች ይገኙበታል። ብዙዎቹም የደረሱበት የማይታወቅ መሆኑን የአሕኮ አመራሮች ለሂዩማን ራይትስ ምች ገልጸዋል።

የተቃዋሚው የኦሮሞ ፌዴራሊስት ዴሞክራሲያዊ ንቅናቄ (ኦ.ዴ.ዴ) አባላት የሆኑ ቢያንስ 68 ሰዎችም ከየካቲት 22 እስከ መጋቢት 6 ባሉት ቀናት ከሕግ አግባብ ውጭ ከታሰሩት ሰዎች መካከል እንደሚገኙበት የፓርቲው አመራሮች የገለጹ ሲሆን የቀድሞ ፓርላማ አባላትና ለአካባቢ ምርጫ በዕጩነት ቀርበው የነበሩ ሰዎች፣የመንግስት ሠራተኞች፣መምህራንና ተማሪዎች ከታሰሩዎቹ መካከል እንደሚገኙ ታውቋል። የኦ.ዴ.ዴን አመራሮች እንደገለጹት ከታሰሩዎቹ መካከል ቢያንስ ሁለቱ በቁጥጥር ስር በሚውሉበት ጊዜ ድብደባ የተፈጸመባቸው ሲሆን በርካታዎቹም የደረሱበት አይታወቅም።

አብዛኞቹ ታሰሪዎች ይገኙበታል ተብሎ በሚታመነው የአዲስ አበባው ማዕከላዊ የወንጀል ምርመራ ክፍል (ማዕከላዊ) ማሰቃየት ዘወትር የሚፈጸም ድርጊት መሆኑን ሂዩማን ራይትስ ምች ገልጿል።

የእነዚህን ሰዎች መታሰር በሚመለከት ያሰራጩቸው ዘገባዎቹ በመንግስት መታፈናቸውን የአሜሪካ ድምጽ ሬድዮ የአማርኛ አገልግሎት በድረ ገጹ ላይ ባሰፈረው መግለጫ የገለጸ ሲሆን ይህም የሠዎቹ እስር ፖለቲካዊ ምክንያት አለው የሚለውን ስጋት ይበልጥ አጠናክሮታል።

ኦሮሚያ ከኢትዮጵያ ክልሎች በስፋት ትልቁ ሲሆን በሕዝብ ብዛትም ቀዳሚው ነው። የክልሉ መንግስትም የኢትዮጵያ ሕዝቦች አብዮታዊ ዴሞክራሲያዊ ግንባር (ኢሕአዴግ) አባል በሆነው በኦሮሞ ሕዝብ ዴሞክራሲያዊ ድርጅት (ኦሕዴድ) ቁጥጥር ስር የሚገኝ ነው።

ከእስር ዓመታት በላይ አነስ ያለ የትጥቅ ትግል በማካሄድ ላይ ለሚገኘው የኦሮሞ ነጻነት ግንባር ድጋፍ ይሰጣሉ የሚለውን ከስ የኢትዮጵያ መንግስት ከኦሮሞ ሕዝብ የሚነሱ ፖለቲካዊ ተቃውሞዎችን ለማዳፈን ለረጅም ጊዜ በሰበብነት ሲያቀርብ ቆይቷል።

አልፎ አልፎ ከሚፈጸሙ የበምብ ፍንዳታዎችና ሌሎች ጥቃቶች ጋር በተያያዘ ኢትዮጵያ ተገቢ የሆነ የደህንነት ስጋት ያላት ቢሆንም መንግስት ግን ሽብርተኝነትን ሰላማዊ ተቃውሞዎችን ለማፈንና ሰላማዊ የሆኑ የመንግስት ተቺዎችን በዘፈቀደ ለማሰሩ በምክንያትነት በተደጋጋሚ ይጠቅሳል። የመንግስት ባለስልጣናት በቁጥጥር ስር በዋሉት ሰዎች ላይ በአዲሱ የፀረ

ሽብርተኝነት ሕግ መሠረት ክስ ሊመሰረትባቸው እንደሚችል ያመለከቱ ሲሆን ይህንንም ሂደት ራይትስ ዎችና ሌሎችም ክስብአዊ መብቶች ጋር በተያያዙ ምክንያቶች ተችተውታል።

በሰኔ ወር 2001 ዓ.ም የወጣው የፀረ ሽብርተኝነት ሕግ ሐሳብን በነጻ የመግለጽ መብትን በእጅጉ የሚገድብ ነው። ሕጉ ሰላማዊ ተቃውሞን ለማፈን ጥቅም ላይ ሊውል የሚችል እጅግ ሰፊ የሆነ የሽብር ተግባር የሚባሉ ድርጊቶችን ትርጓሜ የያዘ ሲሆን የፖሊስን የመያዝ፣የመበርበርና የማሰር ስልጣን የሚያሰፋ ነው። በተጨማሪም ሕጉ “የሽብር ተጠርጣሪዎችን” ክስ ሳይመሰረትባቸው እስከ አራት ወራት ለሚደርስ ጊዜ በእስር ማቆየት እንደሚችል ይደነግጋል። እነዚህ የሕጉ ድንጋጌዎች በተገቢው የሕግ አሰራር የመዳኘትን መሠረታዊ ሰብአዊ መብት የሚጥሱ ናቸው። አዲሱ ሕግ የፖለቲካ ተቃውሞንና በመንግስት ፖሊሲ ላይ የሚቀርቡ ተገቢነት ያላቸውን ትችቶች ለማፈን ጠንካራ መሳሪያ ሊሆን እንደሚችል ሂደት ራይትስ ዎች ሕጉ በወጣበት ወቅት ስጋቱን ገልጾ ነበር።

የኢትዮጵያ ሕገ መንግስት በቁጥጥር ስር የዋሉ ሰዎችን በአርባ ስምንት ሰዓት ውስጥ መንግስት ፍርድ ቤት ማቅረብ እንዳለበት የሚደነግግ ሲሆን የተያዙ ሰዎችም የተያዙበት ምክንያት ሊገለጽላቸው እንደሚገባ ይደነግጋል። ይሁንና ይህ ሕጋዊ ጥበቃ ስልታዊ በሆነ መንገድ ተጥሷል። ኢትዮጵያ ተቀብላ ያጸደቀችው ዓለማዊ የሲቪልና የፖለቲካ መብቶች የቃል ኪዳን ስምምነት በወንጀል ተጠርጥሮ የታሰረ ማንኛውም ሰው በአፋጣኝ ወደ ፍትሕ አካል ሊቀርብና ክስ ሊመሰረትበት እንደሚገባ ይደነግጋል።

ኢትዮጵያን የሚመለከቱ ተጨማሪ የሂደት ራይትስ ዎች ሪፖርቶችን ለማግኘት:

www.hrw.org/africa/en/ethiopia ድረ ገጽ ይጎብኙ

“ልማት ያለነፃነት፣ የልማት ዕርዳታ ኢትዮጵያ ውስጥ አፈናን እንዴት እንደሚደግፍ” የሚለውን የሂደት ራይትስ ዎች የቅርብ ጊዜ ሪፖርት ለማንበብ:

<http://www.hrw.org/en/reports/2010/10/19/development-without-freedom-0> ይጎብኙ

ሂደት ራይትስ ዎች በጸረ ሽብርተኝነት ረቂቅ ሕግ ላይ አቅርቦት የነበረውን ትንታኔ ለማንበብ:

<http://www.hrw.org/en/news/2009/06/30/analysis-ethiopia-s-draft-anti-terrorism-law> ይጎብኙ

ለተጨማሪ መረጃ:

ለንደን፣ ቤን ራውለንስ (እንግሊዝኛ እና ስዋሂሊ): +44-798-481-6013 ወይም rawlenb@hrw.org
ኒው ዮርክ፣ ሮና ፔሊገር (እንግሊዝኛ): +1-212-216-1232 ወይም peligar@hrw.org